

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Læserinder

Citation: Kierkegaard, Søren: "Læserinder", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 28*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-b308-txt-shoot-id25911866-43aa-41f8-b8b1-724b8a2f8b52.pdf> (tilgået 07. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 28

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Fra S: F: · 21. maj 1851 · til SK

21 Mai 1851.

Naar et Bæger er for fuldt, løber det over; men naar nu et stakkels Hjerter er for fuldt, hvad skal det saa gjøre? Det maa enten sprænges, eller ligesom Bægeret – løbe over. Det er det, Mit nu gjør, (thi sandelig, ikke uden Frygt og Bæven nærmer jeg mig det Overordentlige) idet jeg vover at sætte Pen til Papiret for at takke Dem, o mærkelige Menneske! trods Deres strænge Forbud, for den Uendelighed af Rigdom, jeg skylder Dem. Tro nu ikke, jeg vil gjøre mig skyldig i den grove Misforstaaelse at blive hængende i Forbauselsen over Dem personlig, hvad De sandelig mindst af Alt havde forskyldt, da De jo idelig og idelig skjuler Dem selv for blot at fremme Sagen; men et Øiebliks Standsning maa De tillade et skrøbeligt Menneske. Jeg skal hverken sinke Dem eller mig selv ret længe med hvad jeg veed, De anseer for Tidsspilde og den største Overflødighed, men jeg kan nu eengang ikke døe førend jeg faaer Dem sagt at De er aldeles mageløs. – Jeg veed meget godt at De paa en Maade ikke gjør Andet end stiller En rigtigt, skjærper Øiet, udvider Synskredsen henrykker Sjælen ved Deres Herredømme over Sprog og Tanker – og at det, De forkynder, ikke egentlig er nogen ny Opfindelse af Dem, men har været til som evige Sandheder fra – ja fra Evighed af naturligviis; men naar nu desuagtet Ingen har forkyndt mig disse Sandheder saaledes at jeg kunde høre dem, det vil sige med min Sjæls Øre, saa de toge Bolig hos mig og blev min evige Eiendom, førend De – saa maa jeg dog vel ogsaa have Lov til at føle mig taknemlig mod Dem, min Tankes Vækker og Beriger!

»Ja, men ikke til at takke mig directe,« vil De maaskee sige; og derpaa har jeg i Grunden ingen Svar, jeg staaer beskjemmet. Thi at jeg er et Fruentimmer, der ingen anden Udvei veed, vil De vel ikke tage for gode Varer? var jeg et Mandfolk, der altsaa kunde tænke og skrive sammenhængende, skulde det nok blive anderle[de]s, da kunde jeg jo udgive Noget om Dem og behøvede ikke at uleilige Dem privat; dog synes mig at min personlige Tak til Dem, vedkommer slet Ingen Andre, hvorfor det heller ikke længere kan tilfredsstille mig at gaae og tolke den til Alle Andre end netop Dem. Jeg tilstaaer, det er haardt for Dem at være underkastet slige menneskelige Vilkaar, som det at have en Bopæl, den man forhaabentlig kan faae opspurgt og hvor De følgelig kan være udsat for skriftlige Efterstræbelser; dog lover jeg Dem, hvad mig angaar at det skal blive sidste, som det er første Gang og naar De saa brænder dette ligesaasart, De har læst det – saa mærker De det dog næsten slet ikke.

Ligefra De begyndte at udgive Deres pseudonyme Værker, jeg mener, ligefra De begyndte den Kjærligheds Gjerning at lade Menneskene blive deelagtige i Deres Gudbeaandethed, har jeg spidset Øren og lyttet, at ingen Lyd, end ikke den Svageste skulde undgaae mig i disse mægtige Accorder, thi Alt gav Gjenlyd i mit Hjerter. Saaledes var det, der skulde tales – her fandt jeg Svar paa alle mine Spørgsmaal, Intet var glemt af hvad der interesserede mig dybest – jeg var lykkelig, hvilende i salig Forstaaelse med denne Aand, der saaledes vidste at udsige Alt, hvad jeg knap vidste at føle, endnu mindre at tænke, men som dog var i mig dunkelt og forvirret. Og nu denne fortryllende Ironi, der gjør Dem saa ubeskrivelig overlegen og som virker fast berusende paa mig – ja bliv ikke vred fordi jeg siger det saa reentud, men det er dog ogsaa for mærkværdigt, hvorledes De er begavet – det er det Vidunderlige! thi ikke troer jeg, der findes Streng i det menneskelige Hjerter, som De jo forstaaer at røre, ikke Afkrog, som De jo har gjennemskuet. Jeg troede, jeg vidste hvad det var at lee, ogsaa førend 1843, men nei, først da jeg læste Enten – Eller fik jeg en Forestilling om hvad det vil sige naar Hjertet leer i Livet paa En; og med Hjertet er det da i det Hele jeg har forstaaet Alt hvad De sagde. Mangengang er jeg næsten bleven skamfuld naar kloge Folk sagde, de ikke forstod S: Kierkegaard, thi jeg syntes altid, jeg forstod ham; jeg maatte gjøre mig dummere end jeg var for ikke at synes indbildsk. Aldrig er jeg eensom, om jeg ogsaa er lange Tider alene, naar jeg kun er i Selskab med disse Bøger, thi de er af alle Bøger dem, der kommer et levende Menneskes Omgang nærmest. Tro dog nu ikke at jeg kun har lært at lee af disse Bøger, o nei, tro at jeg atter og atter er bleven vækket af dem til at see mig selv klarere og fatte min Opgave, til at føle mig nærmere og nærmere knyttet til, »Sandheden og Veien og Livet«; uendelig frigjort ved den blotte System dermed i Tankerne – men – ogsaa uendelig fristet til at opgive al den venskabelige Selskabelighed, man lever i, der er saa langt fra at ane, hvad det egentlig vil sige at leve, at det snarere ligner en Parodie derpaa. Dog er det jo ikke ved at flygte, man skal vise sin Styrke.

Tro endvidere at jeg er bleven skrækket indtil Forfærdelse over disse Idealitetens høieste Fordringer, som De saa skarpt veed at fremhæve – og saa min Afstand derfra! – ja, var man som man skulde være altid bekymret for sin Sjæls Frelse, saa kunde De rigtignok skræmme Livet af et stakkels Menneske, der dog kun tilnærmelsesviis kan naae Idealet. Men De veed bedre Beskeed, at det er en dorsk Slægt, De taler til, der nok veed at fatte sig ovenpaa saadan en Dyst og naar den har sovet en Nat derpaa, saagodtsom har forvundet hele Rystelsen. Meget af denne dyriske Letsind er ogsaa i mig, dog svarer jeg Dem for, jeg sover aldrig mere fra min Syndsbevidsthed; lovet være den »Tidens Bræmse« der saa grundig har vidst at vække den. Men at det ikke er noget let Arbeide at faae hele sin medfødte Natur omarbeidet – det haaber jeg dog, De indrømmer – ja at det slet ikke var muligt, dersom Naaden ikke var til, og Gud ikke gav Væxt, hvor vi Andre kun saae og plante.

Ak! hvad tænker jeg paa at plage Dem saalænge med et ubekjendt Menneskes Stemninger og Tilstande;

tilgiv at jeg tog mig denne Frihed for at qvæge mit eget Hjerte. De! der bestandig kun ønsker at være som en Bortreist – – – men en Bortreist kan man jo dog skrive til undertiden, især naar man kjender ham lidt –; men det er da egentlig heller ikke Dem selv jeg har vovet at skrive til (naar jeg nu har sendt det bort vil jeg ikke kunde fatte, hvorfra jeg fik det Mod) det er kun Deres Skrivters Forfatter; og saa Deres Prædikens Foredrager i Søndags i Citadellet, naar Alt kommer til Alt er det dog ham, der voldte, at Bægeret nu løb over for mig. Gid De vilde prædike oftere, o men altid med Navn under, De kan jo ikke vide, hvor mange Sjæle, De kan frelse fra Fortabelse derved, det er ligefrem en Pligt, der paaligger Dem. For mig var den Dag en Festdag til Opbyggelse og jeg troer, det er gaaet Flere som mig. Dersom De nu troer, jeg har faaet sagt 120 Deel af det, jeg havde at sige Dem, saa tager De feil, men nu vil jeg for en Ordens Skyld holde op, idet jeg med Glæde og Taknemlighed undertegner mig

En af Deres hengivneste Læserinder

S: F:

Hr: Magister S: Kierkegaard

ØsterbroNo: 108, ligefor Søren.